

Slovensko – česká vedecká konferencia

**Akcie, zločiny a obeť Štátnej bezpečnosti
a Pohraničnej stráže
v rokoch 1945 – 1989**

PROGRAM KONFERENCIE

**Bratislava, 23. - 24. novembra 2016,
Centrum Salvator, Jakubovo nám. 5**

Organizátori: **Ústav pamäti národa**
Konrad Adenauer Stiftung – zastúpenie v Bratislave

23. novembra 2016 (streda)

12,00 – 13,00 Registrácia účastníkov

13,00 – 13,15 Úvodné príhovory

Úvodný panel: **ŠtB, Pohraničná stráž a represálie režimu ako nástroj moci**

Moderuje: Patrik Dubovský, Ústav pamäti národa

13,15 – 13,45

Rudolf Dobiáš, Konfederácia politických väzňov Slovenska (KPVS)

13,45 – 14,15

Oldřich Tůma, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR

Prestávka: 5 min

Prvý panel: **Legislatíva, procesy, väznenia**

Moderuje: Branislav Kinčok, Ústav pamäti národa

14,20 – 14,40: Zákon na ochranu ľudovodemokratickej republiky (231/1948)
ako legislatívny nástroj komunistickej politickej represie.

Vojtech Kárpáty, *Východoslovenské múzeum Košice*

14,40 – 15,00: Zemřelé nesvobodné pracovné sily v oblastiach produkcie uranové
rudy se zaměřením na vybrané případy úmrtí. **František Bártík**,

Hornické muzeum Příbram, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu

15,00 – 15,20: Spomienky politických väzňov na mučenie a ponižovanie.

Stanislav Labjak, *Ústav pamäti národa*

15,20 – 15,40: Hraběnka Barbora Wrbnová v osídlech politického procesu.

Radek Slabotínský, *Technické muzeum v Brně*

15,40 – 15,55: Diskusia k 1. panelu

15,55 – 16,15: Prestávka na občerstvenie

Druhý panel: **Akcie Pohraničnej stráže na hranici**

Moderuje: Milan Bárta, Ústav pro studium totalitních režimů ČR

16,15 – 16,35: Samostatně útočící psi na hranicích Československa s Rakouskem a tragická smrt Hartmuta Tautze. **Stanislav Grym**

16,35 – 16,55: Špióni z Fedrova hostince. Politický proces s převaděči na Vitorazsku (1950 – 1951). **David Kovařík**, *Ústav pro soudobé dějiny AV ČR*

16,55 – 17,15: Akcia Amon. Neúspěšný pokus o prepašovanie východonemeckej rodiny dr. Krellera na západ.

Ján Ondriaš, *Hannah- Arendt Institut, Technische Universität Dresden*

17,15 – 17,35: Měli největší šanci přejít hranici? K přechodům s propustkou do hraničního pásma. **Pavel Vaněk**, *Archiv bezpečnostních složek Brno - Kanice*

17,35 – 17,50: Diskusia k 2. panelu

18,00 – 18,30: **Uctenie si obetí režimu pri Pamätníku obetiam komunizmu**

18,30 – 20,00: *Recepcia pre aktívnych účastníkov a organizátorov*

20,00 – 20,50: Videoprojekcia filmu Ústavu pamäti národa: **Stopy v snehu**

24. novembra 2016 (štvrtok)

Tretí panel: **Portréty Štátnej bezpečnosti a Pohraničnej stráže**

Moderuje: Marián Gula, Ústav pamäti národa

8,30 – 8,50: Zastřelení spravodajského kurýra na čs – východoněmeckých hranicích a odhalení jeho spolupracovníků Státní bezpečnosti v roce 1955.

Martin Pulec, *Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu*

8,50 – 9,10: Druhý život poručíka Václava Horvátha.

Lukáš Kopecký, *Katedra historie FF Univerzity J. E. Purkyně Ústí nad Labem*
9,10 – 9,30: Muž přes hranici.

Josef Halla, *Ústav politických vied SAV (študijný štipendijný pobyt)*

9,30 – 9,50: Oceňovaný a zatracovaný Andrej Keppert, spolutvůrce politických procesů. **Jan Kalous**, *Ústav pro studium totalitních režimů ČR*

9,50 -10,05: Diskusia k 3. panelu

10,05 – 10,25: Prestávka na občerstvenie

Štvrtý panel: **Akcie ŠtB I**

Moderuje: Michal Miklovič, Ústav pamäti národa

10,25 – 10,45: Záznamy príslušníkov stanice ZNB v Čerhove a kňaz Ján Nagy.

Marek Ilko, *Cirkevná ZŠ sv. Košických mučeníkov Ždaňa a Magdaléna Ilková*, *Gymnázium sv. Edity Steinovej Košice*

10,45 – 11,05: Pokus o únos Roberta Valucha z Rakouska.

Milan Bárta, *Ústav pro studium totalitních režimů ČR*

11,05 – 11,25: Evanjelickí kňazi z Liptova v dokumentoch Štátnej bezpečnosti.

Peter Račko, *Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici*

11,25 – 11,40: Diskusia k 4. panelu

11,40 – 12,00: Prestávka na občerstvenie.

Piaty panel: **Akcie ŠtB II**

Moderuje: Eduard Kočvara, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu

12,00 – 12,20: Případ „Labuda - Kesegová“.

Emília (Kesegová) Pastvová, *Ústav pamäti národa*

12,20 – 12,40: Reakcia ŠtB na udalosti v Poľsku a v Maďarsku v roku 1956.

Branislav Kinčok, *Ústav pamäti národa*

12,40 – 13,00: Mons. Viktor Trstenský v zápase s ŠtB.

Patrik Dubovský, *Ústav pamäti národa*

13,00 – 13,15: Diskusia k 5. panelu

13,15 – 13,30: Zhrňujúce slovo, **Marián Gula**, *Ústav pamäti národa*

Záver konferencie

13,30: Obed pre aktívnych účastníkov a organizátorov.

Organizačný výbor ÚPN:

Marián Gula, Patrik Dubovský, Ivana Kresťanová, Eva Guldanová.